

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ІРПІНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

**РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ:
ВИКЛИКИ, ДОСВІД, СТРАТЕГІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Збірник наукових праць за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

7 квітня 2020 року

Київ-Ірпінь
2020

УДК 377 / 378 : 37.013

ББК 72

Р 64

Рекомендовано до друку Вченою радою Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України
(протокол № 3 від 09.06.2020 р.).

Схвалено та рекомендовано до друку кафедрою професійної і вищої освіти Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (протокол № 4 від 28.04.2020 р.).

Рекомендовано до друку педагогічною радою Ірпінського державного коледжу економіки та права (протокол № 5 від 23.04.2020 р.).

Рецензенти:

Олійник Віктор Васильович, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України

Ярошенко Ольга Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України

Редакційна колегія:

Петренко Л.М., д-р пед. наук, с. н. с. (голова); Артюшина М.В., д-р пед. наук, проф.; Лузик Е.В., д-р пед. наук, проф.; Теловата М.Т., д-р пед. наук, проф.; Пілевич О.А., канд. пед. наук; Гириловська І.В. канд. пед. наук (Польща); Купідловська Є. (Польща); Любченко О.А. (Республіка Білорусь); Барма О.А. (Республіка Білорусь); Політевіч Е. (Республіка Білорусь).

Розвиток професійної культури майбутніх фахівців: виклики, досвід, стратегії, перспективи: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. Київ-Ірпінь, 7 квітня 2020 р. / за наук. ред. Л.М. Петренко, О.А. Пілевич. – Київ: Університет ДФС України, 2020. 320 с.

У збірнику подано тези учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної культури майбутніх фахівців: виклики, досвід, стратегії, перспективи». Видання розраховане на керівні кадри закладів професійної освіти, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів, слухачів курсів підвищення кваліфікації та студентів акладів освіти.

Статті подано в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

© УМО НАПН України, 2020

© ІДКЕП, 2020

© Колектив авторів, 2020

зумовлює потребу наповнення навчальних програм професійної підготовки фахівців будівельної галузі культурологічним змістом та актуалізує необхідність створення відповідного навчально-методичного забезпечення цього процесу щодо набуття майбутніми фахівцями професійно важливих якостей, необхідних для успішної професійної діяльності й відповідних умінь для якісної комунікативної взаємодії з представниками інших культур.

Список використаних джерел інформації:

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 208 с.
2. Зязюн И.А. Профессиональное развитие личности в контексте культурных ценностей. Проблемы постсекундарного профессионального образования. Киев: Вища школа, 1998. 236 с.
3. Чередніченко Г.А. Культурологічний підхід до формування особистості майбутніх фахівців у процесі фахової підготовки.
[URL: http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2007/1/66.pdf](http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2007/1/66.pdf).

УДК 37.091+008

Шатунов Віктор

здобувач ступеня доктора філософії з культурології
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
голова ГО ЦМДК «Образ»
Україна, м. Біла Церква
shatunovviktor45@gmail.com

КУЛЬТУРОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ПО ЗБЕРЕЖЕННЮ ІСТОРІЇ ПРОФЕСІЇ ЯК ПРІОРИТЕТ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦЯ

Сучасна професійна та вища освіта повинна сприяти не тільки підготовці конкурентоспроможного фахівця, але й особистості зі стійкою системою цінностей, тому що він є носієм професійної культури, до якої відноситься й історія своєї професії та фахового напрямку. Це важливо особливо сьогодні, коли збереження культурно-історичної спадщини не має соціальної опори.

Постає питання: як долучити випускників закладів професійної та вищої освіти не тільки до збереження, але й до відтворення історично-культурного надбання.

Рибчинський О. В. зауважує, що діяльність у сфері збереження культурної спадщини повинна ґрунтуватися в першу чергу на якісній комунікації між представниками різних професій [4]. С.В. Машкіна, Т.П. Усатенко, Л.О. Хомич, Т.О. Шахрай вказують, що студентська молодь є потенційною інтелектуальною та професійною елітою майбутнього суспільства і тому важливо, щоб майбутні фахівці перебували в культурно-освітньому середовищі, яке сприяло б вихованню у молоді цінностей громадянського суспільства [5, 75]. Згідно висновкам Фальштейна Л.М. та Журавльова В.М., формування культури у процесі навчання повинно полягати в надбанні культурних умінь, засвоєнні досвіду культурної діяльності і створенні потреби в ній, що досягається шляхом соціалізації [6]. Малицька О.В. характеризує процес формування творчої особистості як перехід з позиції пасивного споживача культурних цінностей у статус активного творця культурного життя [2, 119]. Вербицька П.В., відзначає, що

з'ясування поточного стану історичної пам'яті, в даному випадку пов'язаної зі своєю професією, сприяє конструктивному залученню молоді до життя громади та може стати об'єктом історичного проектування [1].

Децентралізація та розвиток громад спонукають нас ще більше використовувати історично-культурну спадщину тієї місцевості, де мешкають наші громадяни, тому що дослідження місцевої історії має неабиякий громадянознавчий потенціал та ресурс громадянського виховання особистості. В цьому може допомогти не тільки знання фахівцем історії своєї професії, але й сприяння її відтворенню в пам'ятках-символах, публікаціях, проведенні тематичних заходів в місцях його помешкання.

Прикладом може стати Програма Національної асоціації адвокатів України, яка передбачає увіковічення пам'яті про українських адвокатів [3].

У багатьох університетах (наприклад, Національний університет імені Тараса Шевченка, Білоцерківський національний аграрний університет та інші) встановлені меморіальні дошки особистостям, які внесли свій вагомий вклад в розвиток фахових галузей, увійшли в історію та стали надбанням культурної спадщини. Також під час навчань студенти вивчають та досліджують історію розвитку окремих галузей. Досліджуючи історію свого фахового напрямку, молодий спеціаліст навчається розуміти її історичну вартість, її роль у майбутньому, також переймається необхідністю її збереження чи відновлення.

Можемо зробити висновок, що студенти не тільки вивчають історію своєї професії, але й вчать як увіковічити цю історію та зробити надбанням всього суспільства. Дбаючи вже про розвиток свого підприємства чи установи, фахівці різних професій мають можливість використовувати ці знання у своїй повсякденній практиці, бути ініціаторами та сприяти збереженню й відтворенню професійної культурно-історичної спадщини для масового споживача. Така діяльність сприяє свідомій участі особистості в культуротворчому процесі. Відтак культуротворча діяльність студента зі збереження культурної спадщини стає одним з основних пріоритетів формування культури майбутнього фахівця.

Список використаних джерел:

1. Вербицька, П. В. Громадянознавчий потенціал пізнання та збереження історико-культурної спадщини засобами історичної освіти. *Педагогічний дискурс*. 2013. Вип. 14. С. 98-103.
2. Малицька, О. В. Культуротворча діяльність як пріоритет сучасної вищої освіти. *Молодий вчений*. 2017. № 1. С. 119.
3. Увіковічення пам'яті про адвокатів України: Національна програма від 19.09.2016. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/9ca2630881fdd7f57d3e_file.pdf, вільний. (Дата зверення : 30.03.20).
4. Рибчинський, О. В. Аналіз програм збереження культурної спадщини України. URL: <http://www.kultura.org.ua/wp-content/uploads/heritage.pdf>. (Дата зверення: 30.03.20).
5. Теоретичні засади культурологічного підходу у підготовці педагога до виховної діяльності: монографія / за аг ред. С.В. Машкіна, Т.П. Усатенко, Л.О. Хомич, Т.О. Шахрай. ІПООД НАПН України, 2016. С. 75.
6. Фільштейн, Л. М. Професійна культура в аспекті підготовки фахівців / Л. М. Фільштейн, В. М. Журавльов. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2016. Вип. 29. С. 12-18.